

Nr 67

Skatteutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:182 med förslag angående beskattad arbetslöshetsersättning, m. m.

Propositionen

I proposition 1973:182 har Kungl. Maj:t (finansdepartementet) föreslagit riksdagen att anta vid propositionen följande förslag till

1. lag om ändring i uppbördsförfordningen (1953:272),
2. lag om ändring i förordningen (1958:295) om sjömansskatt,
3. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
4. lag om ändring i förordningen (1959:552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.,
5. lag om ändring i taxeringsförfordningen (1956:623),
6. lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt.

I propositionen behandlas bl. a. vissa frågor som hänger samman med att arbetslöshetsersättning fr. o. m. januari 1974 blir skattepliktig inkomst. Det föreslås att sjömansskatt skall erläggas för sådan ersättning om mottagaren vid något tillfälle under en tolv månadersperiod före inträffad arbetslöshet har varit skyldig att erlagga sjömansskatt för inkomst ombord. Skatten skall utgå enligt särskild tabell. Vidare skall enligt propositionen preliminär A-skatt tas ut på arbetslöshetsersättning även om mottagaren har debiterats preliminär B-skatt. Det föreslås också regler beträffande avräkningen mellan stat och kommun av sådan skatt som utgått på sjukpenning eller arbetslöshetsersättning m. m. vid arbetsgivarinträde.

Förslag läggs fram om ändringar i uppbördsförfarandet, avseende preliminärskatt på folkpension och antal uppbördsterminer för debiterad tillkommande skatt samt i fråga om uppbörd av annuiteter på förskott för avlösning av frälseräntor. Slutligen föreslås att beslutanderätten i fråga om anstånd med lämnande av självdeklaration för de flesta fall överförs från länsstyrelse till lokal skattemyndighet.

Författningsförelagen

1 Förslag till

Lag om ändring i uppbördsförelörden (1953:272)

Härigenom förelörnas, att 1 §, 2 § 4 mom., 3 § 3 mom., 10 §, 27 § 1 och 3 mom. samt 31 § uppbördsförelörden (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Med skatt förstås i denna förelörning, där icke annat angives, statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, utskiftningsskatt, ersättningsskatt, kommunal inkomstskatt, landstingsmedel, skogsvårdsavgifter, sådana socialförelöringsavgifter till folkpensioneringen och tilläggspensionsavgifter som avses i 19 kap. 3 § lagen om allmän förelöring, sjukförelöringsavgifter enligt 19 kap. 2 § sistnämnda lag, sådana arbetsgivaravgifter enligt förelörningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän förelöring, m. m., avgifter enligt förelörningen om allmän arbetsgivaravgift och redareavgifter enligt lagen om redareavgift för sjöfolks pensionering vilka icke uppbäras av riksförelöringsverket, avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförelörningen, ävensom *annuiteter* å avdikningslån och å förskott för avlösning av frälseräntor.

Kungl. Maj:t må, om särskilda omständigheter därtill förelörleda, förelörskriva att i samband med uppbörden av skatt må uppbäras jämväl annan avgift än sådan som i första stycket sägs. Har dylik förelörskrift meddelats skall, där icke annat angivits, vad i denna förelörning stadgas angående skatt äga motsvarande tillämpning beträffande avgift som med förelörskriften avses.

*Förelörslagen lydelse*1 §²

Med skatt förstås i denna förelörning, där icke annat angives, statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, utskiftningsskatt, ersättningsskatt, kommunal inkomstskatt, landstingsmedel, skogsvårdsavgifter, sådana socialförelöringsavgifter till folkpensioneringen och tilläggspensionsavgifter som avses i 19 kap. 3 § lagen om allmän förelöring, sjukförelöringsavgifter enligt 19 kap. 2 § sistnämnda lag, sådana arbetsgivaravgifter enligt förelörningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän förelöring, m. m., avgifter enligt förelörningen om allmän arbetsgivaravgift och redareavgifter enligt lagen om redareavgift för sjöfolks pensionering vilka icke uppbäras av riksförelöringsverket, avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförelörningen, ävensom *annuitet* å avdikningslån.

¹ Förelörningen omtryckt 1972:75.

² Lydelse enligt förslag i prop. 1973:144.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

4 m o m.³ Skattereduktion åtnjutes

av ogift skattskyldig, som har hemmavarande barn under 18 år, och av gift skattskyldig, vars make saknar taxerad inkomst enligt förordningen (1947:576) om statlig inkomstskatt, med 1 800 kronor,

av gift skattskyldig, vars make har taxerad inkomst enligt nämnda förordning som understiger 4 500 kronor, med 40 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 4 500 kronor och den taxerade inkomsten.

Ha gifta skattskyldiga var för sig till statlig inkomstskatt taxerad inkomst, som understiger 4 500 kronor, åtnjutes skattereduktion endast av den som har den högsta taxerade inkomsten. Äro de taxerade inkomsterna lika stora, tillkommer skattereduktion den äldre av de skattskyldiga.

Skattereduktion enligt första stycket åtnjutes endast av skattskyldig, som varit bosatt här i riket under någon del av beskattningsåret. För gift skattskyldig gäller dessutom följande. För att skattereduktion skall få åtnjutas, skall maken ha varit bosatt här i riket under någon del av beskattningsåret. Avser makens bosättning här i riket större delen av beskattningsåret, sker skattereduktionen enligt första stycket. Avser makens bosättning här i riket endast en mindre del av beskattningsåret, åtnjuter den skattskyldige skattereduktion, om maken saknar taxerad inkomst enligt förordningen om statlig inkomstskatt, med 900 kronor, och om maken har taxerad inkomst enligt nämnda förordning som understiger 2 250 kronor, med 40 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 2 250 kronor och den taxerade inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första, andra och tredje styckena skall som taxerad inkomst anses även under beskattningsåret uppburen beskattningsbar inkomst enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt. Skattereduktion som tillkommer skattskyldig enligt nämnda bestämmelser skall minskas med en tolfedel för varje period om tretio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit *beskattningsbar* inkomst som förut nämnts.

Skattereduktion sker icke i fråga om statlig förmögenhetsskatt,

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första, andra och tredje styckena skall som taxerad inkomst anses även under beskattningsåret uppburen beskattningsbar inkomst enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt *samt enligt 1 § 2 mom. nämnda förordning skattepliktig dagpenning*. Skattereduktion som tillkommer skattskyldig enligt nämnda bestämmelser skall minskas med en tolfedel för varje period om tretio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit inkomst som förut nämnts.

Skattereduktion sker icke i fråga om statlig förmögenhetsskatt,

³ Lydelse enligt förslag i prop. 1973:144.

Nuvarande lydelse

socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggspensionsavgift, arbetsgivaravgift, allmän arbetsgivaravgift, redareavgift och förseningsavgift enligt 116 c § taxeringsförfordningen samt annuitet å avdikningslån *och å förskott för avlösningslån* *och å frälseränta*.

Bestämmelserna om skattereduktion iakttagas vid debitering av slutlig skatt, tillkommande skatt och preliminär B-skatt samt vid fastställande av preliminär A-skatt. Öretal som uppkommer vid beräkning av skattereduktion bortfaller.

3 §

3 m o m. Kungl. Maj:t må förordna, att preliminär A-skatt skall utgå för tilläggspension enligt lagen om allmän försäkring samt för folkpension som utbetalas tillsammans med tilläggspension eller annan förmån.

Om det är särskilt påkallat från uppbördssynpunkt, må Kungl. Maj:t förordna att preliminär A-skatt skall utgå även för annan inkomst än sådan som utgör den skattskyldiges huvudsakliga inkomst av tjänst eller likställes därmed enligt 2 mom. under 1 andra stycket.

Har förordnande meddelats enligt detta moment, skall i fråga om inkomst som förordnandet avser gälla vad Kungl. Maj:t föreskriver om beräkning av preliminär skatt, avdrag för preliminär och kvarstående skatt samt ansvarighet för sådan skatt, m. m.

Föreslagen lydelse

socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggspensionsavgift, arbetsgivaravgift, allmän arbetsgivaravgift, redareavgift och förseningsavgift enligt 116 c § taxeringsförfordningen samt annuitet å avdikningslån.

Kungl. Maj:t må förordna, att preliminär A-skatt skall utgå för inkomst av artistisk verksamhet och för inkomst som avses i punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370), även om inkomsten icke utgör huvudsaklig inkomst av tjänst.

(Se vidare anvisningarna.)

10 §

Preliminär A-skatt skall icke beräknas å ersättning, som vid kommunal tjänst anvisas för vissa med tjänsten förenade kostnader, ej heller å ersättning, som vid enskild tjänst anvisas för sådana kostnader, därest icke ersättningen väsentligen överstiger vad som skäligen kan anses vara erforderligt för kostnadernas bestridande.

Preliminär A-skatt skall icke utgå för:

a) folkpension och tilläggspension enligt lagen om allmän försäkring, där ej annat följer av förordnande enligt 3 § 3 mom.;

a) folkpension och tilläggspension enligt lagen om allmän försäkring, där ej annat följer av förordnande enligt 3 § 3 mom. eller den skattskyldige begär att avdrag för sådan skatt skall göras;

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

b) bidrag som avses i 15 och 19 §§ lagen angående införande av lagen om allmän försäkring;

c) familjebidrag enligt familjebidragsförordningen den 29 mars 1946 eller enligt förordningen den 29 juni 1946 om familjebidrag åt värnpliktiga m. fl., vilka drabbats av kroppsskada; eller

d) sådan pension, livränta eller från försäkringsanstalt utgående annan skattepliktig ersättning, som uppgår till högst 3 000 kronor för år; dock att vad nu sagts ej skall tillämpas på pension, som utgår på grund av lagen om allmän försäkring.

27 §

1 m o m.⁴ Uträkning av de särskilda skatteposter som ingå i slutlig skatt samt debitering av sådan skatt sker med ledning av uppgifter i taxeringslängd eller annat beslut om taxeringen. I övrigt iakttages:

att för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, sådan skatt uträknas med tillämpning av det procenttal av grundbeloppet, som fastställts att gälla för den preliminära skatt, vilken skall avräknas mot den ifrågavarande slutliga skatten;

att kommunal inkomstskatt och landstingsmedel uträknas med ledning av den utdebitering för skattekrona och skatteöre som för inkomståret gäller i beskattningsorten;

att kommunal inkomstskatt och landstingsmedel uträknas i en gemensam post, därvid skattebeloppet vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt kronotal;

att skogsvårdsavgift uträknas med tillämpning av det promilletal, som enligt vad därom särskilt är stadgat bestämts för det år då den slutliga skatten debiteras;

att tilläggspensionsavgift uträknas med tillämpning av den för inkomståret fastställda procentsatsen för avgiftsuttaget, därvid öretal bortfaller;

att kommunal inkomstskatt och landstingsmedel debiteras med belopp som uträknats av lokal skattemyndighet i det fögderi där beskattningsorten är belägen;

att i 1 § omförmäld sjukförsäkringsavgift debiteras enligt 19 kap. lagen om allmän försäkring och, såvitt gäller person med inkomst av annat förvärvsarbete än anställning, med beaktande av avgiftsbelopp som uträknats av allmän försäkringskassa;

att i 1 § omförmäld arbetsgivaravgift och redareavgift debiteras i en gemensam post; samt

att i 1 § omförmäld annuitet eller, därest skattskyldig har att erlägga flera annuiteter *av samma slag*, summan av dessa påföres i helt antal kronor, därvid öretal bortfaller.

att i 1 § omförmäld annuitet eller, därest skattskyldig har att erlägga flera annuiteter, summan av dessa påföres i helt antal kronor, därvid öretal bortfaller.

⁴ Senaste lydelse 1973:436.

Nuvarande lydelse

3 m o m. Överstiger skattskyldigs slutliga skatt den preliminära skatt, som enligt 2 mom. skall gottskrivas honom, med minst en tiondel av den slutliga skatten eller med minst femtusen kronor, skall den skattskyldige till statsverket erlägga ränta med tolv procent, för en beräknad tid av ett år, å den del av det överskjutande beloppet, som överstiger ettusen kronor; dock att det belopp varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Vid bedömande av om och med vilket belopp ränta skall utgå, skall i den slutliga skatten icke inräknas utskiftningskatt, ersättningsskatt, skogsvårdsavgift, arbetsgivaravgift, avgift enligt 2 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift, redareavgift, avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförordningen samt *annuiteter*, ej heller skall i den preliminära skatten inräknas sådan i 2 mom. under 3) omförmäld preliminär skatt, som erlagts efter den 30 april året näst efter inkomståret.

Har slutlig eller kvarstående skatt blivit påförd med oriktigt belopp genom fel vid debiteringen eller har preliminär skatt blivit tillgodoräknad med felaktigt belopp eller skall kvarstående skatt av annan anledning nedsättas, skall ny beräkning av ränta göras enligt första stycket.

Bestämmelserna i denna förordning om kvarstående och tillkommande skatt äga, där icke annat anges, motsvarande tillämpning beträffande ränta enligt detta moment.

Föreslagen lydelse

3 m o m. Överstiger skattskyldigs slutliga skatt den preliminära skatt, som enligt 2 mom. skall gottskrivas honom, med minst en tiondel av den slutliga skatten eller med minst femtusen kronor, skall den skattskyldige till statsverket erlägga ränta med tolv procent, för en beräknad tid av ett år, å den del av det överskjutande beloppet, som överstiger ettusen kronor; dock att det belopp varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Vid bedömande av om och med vilket belopp ränta skall utgå, skall i den slutliga skatten icke inräknas utskiftningskatt, ersättningsskatt, skogsvårdsavgift, arbetsgivaravgift, avgift enligt 2 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift, redareavgift, avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförordningen samt *annuitet*, ej heller skall i den preliminära skatten inräknas sådan i 2 mom. under 3) omförmäld preliminär skatt, som erlagts efter den 30 april året näst efter inkomståret.

31 §

Uträkning av de särskilda skatteposter som ingå i tillkommande skatt samt debitering av sådan skatt sker efter samma grunder, som gällt för debitering av motsvarande slutliga skatt. Vid debitering på grund av eftertaxering iakttagas bestämmelserna i 63 § kommunalskattelagen.

Sänkning av viss skatt vid ändrad debitering avräknas mot höjning av annan skatt till följd av ändringen. Tillkommande skatt under tio kronor uttages icke.

Nuvarande lydelse

Tillkommande skatt skall förfalla till betalning under uppbördstermin eller uppbördstermin, som lokal skattemyndighet bestämmer, dock högst under sex på varandra följande uppbördstermin. Därvid bör skatten i regel fördelas på samma antal uppbördstermin och efter samma grunder som i 28 § sägs.

Föreslagen lydelse

Tillkommande skatt skall förfalla till betalning under uppbördstermin eller två på varandra följande uppbördstermin, som lokal skattemyndighet bestämmer. Därvid skall skatten fördelas efter samma grunder som i 28 § sägs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1974. Äldre bestämmelser i fråga om annuitet på förskott för avlösning av frälseräntor gäller vid debitering av skatt på grund av 1973 års eller tidigare års taxering och eftertaxering för år 1973 eller tidigare år. Annan sådan annuitet uppbäres enligt bestämmelserna i kungörelsen (1953:685) angående inbetalning av vissa avgifter, som tidigare uppburits i samband med den allmänna uppbörden.

2 Förslag till**Förordning om ändring i förordningen (1958:295) om sjömansskatt**

Härigenom förordnas, att 1 § och 21 § 2 mom. förordningen (1958:295) om sjömansskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §²

Sjömansskatt enligt denna förordning skall erläggas av envar, som är anställd i redarens tjänst ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 100 registerton, vilket huvudsakligast nyttjas i sådan närfart eller fjärrfart, som i 2 § sägs.

1 mom. Sjömansskatt enligt denna förordning skall erläggas av envar, som är anställd i redarens tjänst, för inkomst ombord på svenskt handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst 100 registerton, vilket huvudsakligast nyttjas i sådan närfart eller fjärrfart, som i 2 § sägs.

Den som är anställd uteslutande för fartygs istandsättande eller uppläggning eller för tillsyn eller betjäning vid fartygs uppehåll i hamn anses enligt denna förordning icke vara anställd ombord på fartyget.

Förordningen är icke tillämplig vid anställning ombord på svenskt handelsfartyg i fart inom landet huvudsakligen i hamnar eller på floder,

¹ Förordningen omtryckt 1970:933.

² Senaste lydelse 1971:814.

Nuvarande lydelse

kanaler eller insjöar eller inomskärs vid kusterna eller i Kalmarsund (i n r e f a r t) utom i fall som avses i 7 § 1 mom. tredje stycket.

Föreslagen lydelse

2 m o m. Sjömansskatt erlägges även för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa inom sjöfartsnäringen, om mottagaren vid något tillfälle inom tolv månader före den månad då rätt till dagpenning uppkommer haft att erlagga sjömansskatt enligt 1 mom. Sjömansskatt enligt detta stycke utgår enligt de grunder som gälla vid uttagande av preliminär A-skatt på ersättning från erkänd arbetslöshetskassa.

Kungl. Maj:t meddelar närmare föreskrifter i fråga om sjömansskatt enligt första stycket.

(Se vidare anvisningarna.)

21 §

2 m o m.³ Sjömansskattenämnden skall bestå av ordförande och ytterligare fyra ledamöter, vilka utses för en tid av fyra år. En av ledamöterna skall förordnas till vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra i sådan egenskap. Ordföranden och vice ordföranden skola vara lagfarna och hava erfarenhet i domarvärv eller i administrativ verksamhet. Av övriga ledamöter skall en äga särskild insikt och erfarenhet i allmänna värv samt två vara i arbetsförhållandena ombord på fartyg erfarna och kunniga. Av sistnämnda ledamöter skall en företräda redarna och en de ombordanställda. För envar ledamot skall utses en suppleant enligt samma regler, som gälla för utseende av ledamöter.

Nämnden är beslutför, då ordföranden och minst två andra ledamöter eller suppleanter äro tillstädes, dock att — efter nämndens uppdrag — beslut må av ordföranden eller, vid förfall för denne, av vice ordföranden ensam fattas i sådana ärenden eller grupper av ärenden, som äro av enklare beskaffenhet. Nämnden må uppdraga åt suppleant för ordföranden respektive vice ordföranden

Nämnden är beslutför, då ordföranden och minst två andra ledamöter eller suppleanter äro tillstädes. Beslut i ärenden eller grupper av ärenden, som äro av enklare beskaffenhet, må — efter nämndens uppdrag — fattas

1) av ordföranden eller, vid förfall för denne, av vice ordföranden ensam eller — då särskilda skäl föreligga — av suppleant för ordföranden respektive vice ordföranden

³ Senaste lydelse 1971:814.

Nuvarande lydelse

att, då särskilda skäl föreligga fatta nu ifrågavarande beslut. Uppdrag som avses i detta stycke må icke avse ärenden, som omförmälas i 1 mom. vid 2) eller 7).

Föreslagen lydelse

den, såvitt fråga är om annat ärende än som avses i 1 mom. vid 2) eller 7), samt

2) av sjömansskattekontoret, såvitt avser ärende enligt 1 mom. 3).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1974. Bestämmelserna i 1 § 2 mom. gäller icke i fråga om dagpenning som belöper på tid före ikraftträdandet.

3 Förslag till**Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)**

Härigenom förordnas, att 19 §, 46 § 3 mom. och 48 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas i c k e:

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst å icke yrkesmässig avyttring av lös egendom i andra fall än som avses i 35 § 3 eller 4 mom.;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller annan livränta, så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller annan ansvarighetsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

¹ Senaste lydelse 1973:434. Ändrad lydelse föreslagen även i prop. 1973:181.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring;

ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, därför givaren jämlikt bestämmelserna i 20 § icke är berättigad till avdrag;

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

allmänt barnbidrag;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, som enligt förordningen om sjömansskatt utgör inkomst ombord;

lön eller annan gottgörelse, för vilken skall erläggas skatt enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

invaliditetstillägg eller invaliditetsersättning enligt 9 kap. lagen om allmän försäkring, så ock hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadstillägg som avses i kungörelserna den 28 maj 1968 (nr 425) om statliga bostadstillägg till barnfamiljer och (nr 426) om statsbidrag till kommunala bostadstillägg till barnfamiljer;

bostadstillägg som avses i kungörelserna (1968:425) om statliga bostadstillägg till barnfamiljer och (1973:379) om statskommunala bostadstillägg;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från pensions- eller personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

kompensation av staten för bensinskatt på bensin som förbrukats vid yrkesmässig användning av motorsåg.

(Se vidare anvisningarna.)

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

46 §

3 m o m.² Ha makar med hemmavarande barn under 16 år båda haft A-inkomst enligt 9 § 3 mom. förordningen (1947:576) om statlig inkomstskatt, må den make som haft den lägsta inkomsten av sådant slag åtnjuta förvärvsavdrag. Ha makarna haft lika stora A-inkomster, åtnjutes avdraget av den yngsta maken. Avdraget är i fråga om inkomst av rörelse 25 procent av nettointäkten av rörelsen och i fråga om inkomst av tjänst 25 procent av inkomsten, i båda fallen dock högst 2 000 kronor. I fråga om inkomst av jordbruksfastighet är avdraget 1 000 kronor. Vid jämförelsen av makarnas inkomster skall hänsyn tagas även till under beskattningsåret uppburen kontant inkomst ombord enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt.

3 m o m. Ha makar med hemmavarande barn under 16 år båda haft A-inkomst enligt 9 § 3 mom. förordningen (1947:576) om statlig inkomstskatt, må den make som haft den lägsta inkomsten av sådant slag åtnjuta förvärvsavdrag. Ha makarna haft lika stora A-inkomster, åtnjutes avdraget av den yngsta maken. Avdraget är i fråga om inkomst av rörelse 25 procent av nettointäkten av rörelsen och i fråga om inkomst av tjänst 25 procent av inkomsten, i båda fallen dock högst 2 000 kronor. I fråga om inkomst av jordbruksfastighet är avdraget 1 000 kronor. Vid jämförelsen av makarnas inkomster skall hänsyn tagas även till under beskattningsåret uppburen kontant inkomst ombord enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt *samt enligt 1 § 2 mom. nyssnämnda förordning skattepliktig dagpenning.*

Har gift skattskyldig med hemmavarande barn under 16 år haft A-inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse och har maken utfört arbete i förvärvskällan, må den skattskyldige åtnjuta förvärvsavdrag med värdet av makens arbetsinsats, dock med högst 1 000 kronor.

Avdrag enligt första och andra styckena må åtnjutas endast av make som levt tillsammans med andra maken under beskattningsåret.

Har skattskyldig med hemmavarande barn under 16 år, som under beskattningsåret antingen varit gift men icke levt tillsammans med sin make eller ock varit ogift (varmed jämställes änka, änking eller frånskild), haft A-inkomst, må han åtnjuta förvärvsavdrag. Avdraget är i fråga om inkomst av jordbruksfastighet och rörelse 25 procent av nettointäkten av förvärvskällan och i fråga om inkomst av tjänst 25 procent av inkomsten, i samtliga fall dock högst 2 000 kronor.

Avdrag enligt detta moment må åtnjutas endast av den som under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt. Avdraget må åtnjutas endast om och i den mån den inkomst som berättigar till avdrag därtill förslår. Avdrag må för skattskyldig eller, om skattskyldig varit gift

² Senaste lydelse 1970:633.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

och levt tillsammans med sin make, för makarna tillsammans icke överstiga

om avdrag ifrågakommer enligt första stycket vid inkomst av rörelse eller tjänst eller enligt fjärde stycket: 2 000 kronor; och

i övriga fall: 1 000 kronor.

Avdrag enligt detta moment skall erhållas i kommun där inkomst, som berättigar till avdrag, tages till beskattning, i första hand, när så kan ske, inom hemortskommunen och i övrigt enligt fördelning som bestämmes av taxeringsnämnden i sagda kommun.

48 §

2 m o m.³ Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt under större delen av beskattningsåret, äger att å den i hemortskommunen taxerade inkomsten åtnjuta kommunalt grundavdrag enligt vad nedan sägs.

Grundavdraget är 4 500 kronor om den skattskyldiges enligt förordningen (1947:576) om statlig inkomstskatt taxerade inkomst uppgår till högst 30 000 kronor och, om inkomsten är större än 30 000 kronor, 4 500 kronor minskat med en femtedel av inkomsten till den del den överstiger 30 000 kronor.

Har skattskyldig under beskattningsåret uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör *beskattningsbar* inkomst enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt skall grundavdraget beräknas med hänsyn till summan av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt andra stycket *och* den beskattningsbara inkomsten enligt nämnda förordning. Det sålunda beräknade grundavdraget skall minskas med en tolfedel för varje period om trettio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit beskattningsbar inkomst som förut nämnts.

Har skattskyldig under beskattningsåret uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör *skattepliktig* inkomst enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt skall grundavdraget beräknas med hänsyn till summan av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt andra stycket, den beskattningsbara inkomsten enligt nämnda förordning *samt enligt 1 § 2 mom. förordningen skattepliktig dagpenning*. Det sålunda beräknade grundavdraget skall minskas med en tolfedel för varje period om trettio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit beskattningsbar inkomst som förut nämnts.

Det belopp för grundavdrag, som erhålles vid tillämpning av andra eller tredje stycket, avrundas uppåt till helt tiotal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1974. Äldre lydelse av 19 § gäller fortfarande i fråga om bostadstillägg enligt kungörelsen (1968:426) om statsbidrag till kommunala bostadstillägg till barnfamiljer.

³ Senaste lydelse 1970:633.

4 Förslag till

Lag om ändring i förordningen (1959:552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Härigenom förordnas, att 7 § förordningen (1959:552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²

Arbetsgivare, som icke inom föreskriven tid avlämnat arbetsgivaruppgift eller uppgift som avses i 5 § andra stycket, må anmanas att inkomma med de felande handlingarna. Är avlämnad arbetsgivaruppgift ofullständig, må arbetsgivaren anmanas att komplettera densamma.

Efter anmaning äro arbetsgivare och arbetstagare skyldiga att i den omfattning och inom den tid, som i anmaningen angivits, meddela de upplysningar som finnas erforderliga för beräkning av avgiftsunderlag för arbetsgivaren.

För kontroll av att arbetsgivare fullgjort sin uppgiftsskyldighet enligt denna förordning är arbetsgivare, som avses i 78 § 1 mom. uppbördsförordningen, skyldig att efter anmaning tillhandahålla där angivna handlingar. I fråga om verkställandet av kontrollen skall gälla vad i fjärde stycket nämnda moment sägs.

Anmaning som avses i denna paragraf utfärdas av riksförsäkringsverket, lokal skattemyndighet eller *föreståndaren för sjömansskattekontoret*.

Anmaning som avses i denna paragraf utfärdas av riksförsäkringsverket, lokal skattemyndighet eller sjömansskattekontoret.

I anmaning må vite föreläggas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1974.

¹ Förordningen omtryckt 1962:396.

² Senaste lydelse 1966:245.

5 Förslag till

Lag om ändring i taxeringsförordningen (1956:623)

Härigenom förordnas, att 34 § 2 mom. taxeringsförordningen (1956:623)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §

2 m o m. Visar någon att hinder på grund av särskilda omständigheter möter att avlämna självdeklaration inom föreskriven tid, må han efter ansökan erhålla annan tid, inom vilken självdeklarationen skall vara avlämnad.

Ansökan göres hos skattechefen i det län, där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt, eller, om sådan skattskyldighet ej föreligger, i det län, där självdeklarationen skall avlämnas.

Ansökan prövas, såvitt fråga är om fysisk person, dödsbo eller familjestiftelse, av lokala skattemyndigheten i det fögderi, där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt, eller, om sådan skattskyldighet ej föreligger, i det fögderi, där beskattningsorten är belägen. Ansökan göres hos myndighet som har att pröva den.

I fråga om annan skattskyldig än som avses i andra stycket prövas ansökan av skattechefen i det län, där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt, eller, om sådan skattskyldighet ej föreligger, i det län, där beskattningsorten är belägen. Skattechefen får dock förordna att ansökan i stället skall prövas av lokal skattemyndighet som skattechefen bestämmer. Ansökan göres hos skattechefen.

Mot skattechefens beslut må talan ej föras.

Mot skattechefens eller lokal skattemyndighets beslut må talan ej föras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1974.

¹ Förordningen om tryckt 1971:399.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt

Härigenom förordnas, att 2 § lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Vid tillämpning av 1 § skall i skatteunderlaget icke inräknas skatte-kronor och skatteören som kan anses hänföra sig till följande skatteplik-tiga intäkter, nämligen dels sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller ersättning enligt förordningen (1954:249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, kungörelsen (1962:607) om ersättning på grund av verksamhet för brandsläckning m. m., kungörelsen (1961:457) om ersättning på grund av medverkan i skyddsarbete vid olyckor i atomanläggningar m. m., förordningen (1954:250) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under vistelse å anstalt m. m., lagen (1954:246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl., militärsättningsförordningen (1950:261) och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare, allt till den del sjukpenningen eller ersättningen grundas på förvärvsinkomst av minst 4 500 kronor för år, dels föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring, dels dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen och kontant arbetsmarknads-stöd, dels utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning såvitt avser grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barntillägg. Intäkterna upp-tages härvid till belopp som anges på kontrolluppgift enligt taxeringsför-ordningen (1956:623).

Vid heräkning av skatteunder-laget för fysisk person skall avdrag vidare göras för skattekronor och skatteören, som kan anses motsva-ra sjukpenning, vilken vid arbetsgi-varinträde enligt 3 kap. 16 § lagen (1962:381) om allmän försäkring för honom upphurits av arbetsgi-varen, om arbetsgivarinträdet skett den 9 november 1973 eller senare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1975 och tillämpas första gången i fråga om utdebitering för år 1976.

¹ Senaste lydelse 1973:437.

Utskottet

Vissa av de förslag som framläggs i propositionen är föranledda av att förmåner vid sjukdom, arbetslöshet m. m. enligt beslut av riksdagen vid årets vårsession fr. o. m. den 1 januari 1974 skall utgöra skattepliktig intäkt. Härutinnan innebär propositionen i korthet följande.

Skatt på arbetslöshet ersättning till sjömän skall utgå som sjömansskatt i de fall då mottagaren av ersättningen vid något tillfälle under de tolv sista månaderna före arbetslöshetens inträde haft att erlagga sjömansskatt för sjöinkomst och enligt särskild preliminärskattetabell i övriga fall. Avdrag för preliminär A-skatt skall kunna göras från arbetslöshet ersättning som uppbärs av skattskyldig med B-skatt, och motsvarande avdrag skall kunna göras också från sjukpenning i de fall mottagaren jämsides med sjukpenningen uppbär sjuklön med större belopp än sjukpenningen.

De ökade skatteintäkter om sammanlagt ca 3,6 miljarder kr. som beskattningen av sjukpenning, arbetslöshet ersättning m. fl. förmåner kan väntas medföra skall enligt riksdagens tidigare nämnda beslut i sin helhet komma statsverket till godo. Detta sker genom att länsstyrelserna vid beräkning av det kommunala skatteunderlaget redovisar det underlag som hänför sig till sålunda skattepliktiga förmåner särskilt. Förslaget i propositionen innebär att ett motsvarande avräkningsförfarande mellan stat och kommun skall tillämpas i fråga om skatt som utgått på sjukpenning, arbetslöshet ersättning m. m. vid arbetsgivarinträde.

Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot dessa förslag eller mot de delar av propositionen som behandlar frågor om preliminärskatteavdrag på folkpension, uppbörd av annuiteter på förskott för avlösning av frälseräntor, antalet uppbördsterminer för debiterad tillkommande skatt samt handlägningsförfarandet vid beslut om jämkning av sjömansskatt och om rättelse av sjömansskatteavdrag. Utskottet vill endast understryka departementschefens uttalande i propositionen att skatteplikten fr. o. m. den 1 januari 1974 för utbildningsbidrag måste anses inbegripa den s. k. klientersättning som utgår vid arbetsprovning och arbetsträning.

Ärenden rörande anstånd med att lämna deklaration handläggs f. n. av skattechefen i det län där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt eller, om sådan skattskyldighet inte föreligger, i det län där självdeklarationen skall lämnas.

I propositionen föreslås att prövningen av sådana ärenden, i den mån de rör fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser, överflyttas till lokal skattemyndighet. Utskottet anser sig böra biträda detta förslag med hänsyn till de enligt utskottets uppfattning tungt vägande skäl för en decentraliserad handläggning som framförts i propositionen. Utskottet, som i andra sammanhang uttalat att anståndsbestämmelserna bör tillämpas generöst, vill emellertid understryka angelägenheten av att handläggningen blir så rättvis och likformig som möjligt. Utskottet förutsätter alltså att riksskatteverket utan onödigt dröjsmål utfärdar

anvisningar för tillämpning av de materiella bestämmelserna.

Enligt förslaget i propositionen kan ett beslut i anståndsfrågan inte ske utan kontroll av sökandens fögderitillhörighet. Ansökan om anstånd skall alltså göras hos den myndighet som har att pröva ansökan. Enligt utskottets uppfattning är en sådan ordning ägnad att medföra nackdelar för de skattskyldiga. Det är givetvis angeläget att dessa så snabbt som möjligt kan delges myndighetens beslut vare sig detta innebär avslag eller bifall till framställningen. Enligt utskottets mening bör bestämmelserna vara så utformade att de medger största möjliga smidighet gentemot de skattskyldiga. Utskottet förordar därför en sådan ändring av 34 § 2 mom. taxeringsförordningen, att den myndighet hos vilken ansökan om anstånd gjorts skall ha möjlighet att pröva ärendet om tiden inte medger att ansökan överlämnas till rätt myndighet.

Utskottet förordar också en ändring i förtydligande syfte av 48 § 2 mom. kommunalskattelagen.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av propositionen 1973:182 antar de vid propositionen fogade förslagen till

1. lag om ändring i uppbördsförordningen (1953:272),
2. lag om ändring i förordningen (1958:295) om sjömansskatt,
3. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) med den ändringen att 48 § 2 mom. erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

48 §

2 m o m. Skattskyldig fysisk — — — — — nedan sägs.

Grundavdraget är — — — — — 30 000 kronor.

Har skattskyldig under beskattningsåret uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör skattepliktig inkomst enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt skall grundavdraget beräknas med hänsyn till summan av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt andra stycket, den beskattningsbara inkomsten enligt nämnda förordning samt enligt 1 § 2 mom. förordningen skattepliktig dagpenning. Det sålunda beräknade grundavdraget skall minskas med en tolfedel för varje period om trettio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit beskattningsbar inkomst som förut nämnts.

Har skattskyldig under beskattningsåret uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör skattepliktig inkomst enligt förordningen (1958:295) om sjömansskatt skall grundavdraget beräknas med hänsyn till summan av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt andra stycket, den beskattningsbara inkomsten enligt nämnda förordning samt enligt 1 § 2 mom. förordningen skattepliktig dagpenning. Det sålunda beräknade grundavdraget skall minskas med en tolfedel för varje period om trettio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit beskattningsbar inkomst *och skattepliktig dagpenning* som förut nämnts.

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

Det belopp - - - - - tiotal kronor.

4. lag om ändring i förordningen (1959:552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.,
5. lag om ändring i taxeringsförordningen (1956:623) med den ändringen att 34 § 2 mom. erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

*Kungl. Maj:ts förslag**Utskottets förslag*

34 §

2 m o m. Visar någon - - - - - vara avlämnad.

Ansökan provas, såvitt fråga är om fysisk person, dödsbo eller familjestiftelse, av lokala skattemyndigheten i det fögderi, där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt, eller, om sådan skattskyldighet ej föreligger, i det fögderi, där beskattningsorten är belägen. Ansökan göres hos myndighet som har att pröva den.

Ansökan provas, såvitt fråga är om fysisk person, dödsbo eller familjestiftelse, av lokala skattemyndigheten i det fögderi, där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt, eller, om sådan skattskyldighet ej föreligger, i det fögderi, där beskattningsorten är belägen. Ansökan göres hos myndighet som har att pröva den. *Har ansökan gjorts hos annan lokal skattemyndighet skall denna pröva ansökan om tiden inte medger att ansökan överlämnas till rätt myndighet.*

I fråga - - - - - hos skattechefen.

Mot skattechefens - - - - - ej föras.

6. lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt.

Stockholm den 4 december 1973

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), fru Nettelbrandt* (fp), herrar Kristenson (s), Josefson (c), Wörnberg (s), Carlstein (s), Sundkvist (c), Wikner (s), Nilsson i Trobro* (m), Stadling (s), Westberg i Hofors (s), Olof Johansson i Stockholm (c), Hörberg (fp) och Marcusson (s).

*I: närvarande vid betänkandets justering.